

ОСТРОВ ТАСОС

Христина Ралева

До остров Тасос (най-близкият до България чуждестранен остров) може да се стигне през Кавала. След митническите формалности, които както обикновено продължиха по-дълго, отколкото трябва и пътя до Кавала, вместо в 16 часа, пристигнахме там в 22 часа вечерта и изпуснахме последния ферибот. После се разбра, че това бил предпоследният му рейс и ще се върне. Разстоянието дотам отнема половин час, тъй като островът е само на 20 км от гръцкия бряг. Под опънатото платнище на горната палуба се простират редици от пейки и човек може или да си почине на тях или да се опре на перилата и да наблюдава живописната гледка. И в 23 часа островът се появи на хоризонта.

Който закъснява, е възнаграден. Ние бяхме възнаградени с великолепна гледка на нощния Тасос, която предишната група, пристигнала навреме, не е имала щастието да види – като японски храм, окичен със светлини. Собствениците на хотели, за разлика от нашите, и в 23.30 часа чакаха своите гости на пристана. На нас ни се падна един възпълничък симпатяга, ловко карец се по склона по който пълзеше главната улица

на столицата Лимена. Хотелчето беше малко, бяло, с характерните зелени капаци на прозорците, 8 стаи и подстригана морава отпред. Ние си избрахме една на първия етаж, заради терасата над която бе надвиснала смокиня и естествено ароматизираше стаята (стига да ви харесва уханието на смокиня).

Бели къщи, пясък и Кока-Кола

В цената на престоя се включваше и вечеря, и по този начин единственото, за което трябваше да мисли човек по време на почивката си, бе как да си прекара по-добре времето и да си хапва цитрусови плодове на закуска. След един килограм портокали или половин диня, вече си готов да се запознаеш със забележителностите тук. Излязохме на основната артерия на столицата, която е толкова тясна, че два автомобила едва могат да се разминат. Касетки с домати, пъпеши, банани и какво ли не още се изсипват от двете ѝ страни и се мерят в старовремски, окачени на стълб, кантари. Големи бели къщи, със стълбища без перила от улицата, с чадъри на Кока-Кола и Амстел хвърлят сянка върху магазините под тях, напичени с поставки за картички, хладилници с безалкохолни напитки и т.н. Но Лимена още от най-древни времена е бил най-важният град на острова. Дори и сега някъде може да се срещне под името Тасос. Когато няма туристи, в него живеят 2 400 души. Непрекъснатото му развитие, нагаждайки се според времето, е превърнало днешната Лимена в туристически град. Тесните му улички, широките му крайбрежни променади, малките магазинчета, които ви примамват с непознатите си стоки на изтока, таверните, от които се носи аромата на узо всичко това привлича туристите.

По нея стигаме до пристанището – изобщо откъдето и да тръгнете, все стигате до пристанището – пътят на центъра. Вляво се простират малки закътани заливчета,

точно за влюбени – 7-8 на 3-4 метра, отделяни едно от друго от камара камъни, бавно потъващи в морето. Надясно пък е централният плаж, изкуствено удължен със скари, тъй като тук пясъкът е дефицитен, където може да срещнете някоя и друга разголена красавица.

Тракийци, финикийци и римляни

Тасос е малък остров, с площ 394 кв. км. и с население 15 000 души. През вековете сменя имената си – Идонис, Аерия, Етрия, Хрис. Околовръст го обикаля шосе, дълго 104 км. Не разполага с никакви особени забележителности и точно затова е толкова удобен за почивки.

Планинският му релеф и средиземноморският му климат го правят идеален. Сутрин човек усеща ведрината и спокойствието, лъхащи от зелените хълмове, веселото слънце, което скоро потапя целия остров в течния си мед и той заприличва на една огромна торта. Но възможно ли е в Гърция да има земя без история?

Тасос за първи път се споменава като колония на владетеля на остров Парос в началото на VII в. пр. н. е. Според Херодот името му идва от сина на финикийския цар Агенор, който тръгнал да търси отвлечената си от Зевс сестра – Европа. Когато стигнал острова, той се заселил на него, привлечен от красотата му. Преди това обаче там са живели траките. И самият остров е от групата на тракийските. Те започнали да разработват рудните му находища и да добиват изключително качественият бял мрамор, прочут и днес. През X в. дошли финикийците, а през 493 г. пр. н. е. островът снабдявал войските на персийския цар Ксеркс в похода му срещу гърците. Негов покровител бил героят Херкулес.

След V в. пр. Хр. гръцкият вече Тасос процъфтява и си спечелва името „Атина на Севера“. През 340 г. пр.

н.е. островът бива завладян от Филип II и анексиран към Македония. Римляните, които идват на Тасос по-късно през 197 г. пр. н. е., са посрещнати от местното население като освободители. За разлика от всички останали, те не започнали да рушат и грабят, а допринесли за възстановяването на търговските отношения на острова със съседните му държави и дори дали някои привилегии на жителите му.

Пътувайки към Филипи през 52 г. от н. е. апостол Павел също се отбил на острова, за да посее първите семена на християнството.

До началото на XX в. Тасос бил владение на турците. За кратко време е бил и български.

На северозапад от Лимена, само на метри от старото пристанище, пред Археологическия музей, е Агората, където разкопките извадиха на бял свят множество интересни артефакти. Следвайки почти заличен стар път, настлан с големи камъни и плочи, стигате до древния театър на Тасос, построен тук и останал до наши дни още от V в. пр. н. е., както ни информира Хипократ. Пътят до там си заслужава – едно леко, постепенно изкачване през смърчови горички, нетипични за топлото време тук, където необичайното им ухание се смесва с това на разклонените пинии. На върха, от който се открива чудесна гледка към целия град, до останките ще видите и малък параклис, построен на самия ръб на скалата, падаща отвесно надолу – езичеството и християнството си подават ръка. Най-горе е Акрополът от IV в. пр. н. е., превърнат по-късно от венецианските владетели на острова в крепост.

Тасос и свещените му реликви

На Тасос съжителстват останките на езичеството и все още живото християнство. Докато сте тук, не пропускайте да си вземете светена вода от православния женския манастир „Св. Архангел Михаил“, наричан за кратко просто „Архангелос“. Той е най-големият и най-добре известен манастир на Тасос. Твърди се, че в него се съхранява част от единия от четирите пирона, с които е бил прикован Исус Христос за кръста. Още от входа ще влезете в свят на ред и спокойствие. Манастирът е кацнал на висока скала над два вълшебни морски залива в местността Тимоня и гледката към Егейско море създава на посетителите му впечатлението сякаш манастирът е провесен във въздуха. А в църквата „Успение Богородично“ на Тасос вече може да видите дългото и тясно червено-бяло знаме на Ричард Лъвското сърце, останало от кръстоносните походи.

Голдън бийч и маслиновите дървета

Докато се разхождате из Тасос, няма как да не ви направят впечатление безбройните маслинови дървета. Те са просто навсякъде. Маслиновите дървета тук са толкова много, че стига някой да поиска, просто си определя известен брой, грижи се за тях и добива маслините им за своя сметка, колкото време пожелае.

Някой ден отидете с лодка и до Голдън бийч. По пътя ще се насладите на крайбрежните скали на острова, повечето от които са вертикални, а дъното им е издълбано от водата. Тя е и причината начесто да се срещат самотни островни канари, някога свързани с брега, сега превърнали се в превъзходно убежище за птиците.

Голдън бийч е типично курортно селище и две стрехи да има само, отгоре ще стои двойно по-голяма табела, гръмко обявявайки „Hotel“. Плажът е малък, с много дюни и неравен. Над него е старата столица на Тасос – Панагия, а наблизо е селцето Кинира. В Античността

според Херодот в него се добивало много злато. Но мястото е толкова изолирано, че все едно се намирате в австралийската пустощ. И ако историята не е сред любимите ви науки, ще скучаете, освен ако не сте младоженци; вероятно затова и двамата французи, и двамата англичани, бяха тук на медения си месец. Освен един плажен бар с кръгъл покрив от слама и няколкото по-големи заведения /сами се досетете какво се разбира тук под по-големи/, друго няма. Пътят е асфалтиран и ако искате може да се върнете по него с кола или отново с лодката, която идва да ви прибере в 16 часа.

Сиртаки, узо и бог Дионис

Пак в столицата, усещате разликата – търговската улица, която гъмжи от народ, глинени вазии и съдове, които представят старото елинско изкуство, и леденостудено узо. Ако посетите някои от наистина по-голе-

мите хотели, в чиито заден двор има сцена и терасовидно разположени маси, ще присъствате на един незабравим спектакъл. Прословутото гръцко сиртаки и чупенето на чинии. Чиниите естествено са от гипс и всяка вечер се претопяват и правят нови.

Местните вина са другата голямата гордост на Тасос. Броят на различните им видове надхвърля 500. Точно тези вина са родили бог Дионис. Легендата разказва, че в началото само той знаел рецептата за прочутото вино рецина. После се смилил и я дал на хората. За да се запази виното в амфорите, слагали към него и смола от пиния. В това се криела тайната му. Според Аристотел най-добрите вина се правели на островите Тасос и Лемнос, а според поета Архилос първенството се държало от остров Наксос.

Независимо от къде ще е виното, ветрилото от чинии, политащи във въздуха в дъга и сгромолясващи се в краката на танцуващите сиртаки е нещо, което наистина ще ви омае. Накрая може да си вземете някоя от тях за спомен, без никой да ви укори за това, а ако сте по контактен е възможно и самият собственик на хотела да ви се разпише на нея.

Тя ще ви напомня за вълшебното лято, което сте прекарвали тук преди години. Защото фериботът чака и е прекрасно, когато се качвате на него, за да разгледате Гърция на юг от Кавала, но не и когато се качвате на него за последен път в обратна посока.

Автор: **Христина Ралева** Фак.№ МР-28-МЗ

Бел. на ред. Авторката е дипломант в Магистърска програма „Медии и реклама“ на катедра „Библиотекознание и масови комуникации“ при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

